

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

MCC

Ethische afwegingen a.g.v. hoge vaccinatiegraad

14 september 2021

Ethische afwegingen agv hoge vaccinatiegraad

- **Hoge vaccinatiegraad + mate van bescherming:**

- Medio september heeft iedereen die dat wilde zich kunnen laten vaccineren.
- Tot en met zondag 5 september zijn er ongeveer 11,3 miljoen 12 plussers volledig gevaccineerd en hebben nog eens 1,3 miljoen mensen hun eerste prik gekregen. Dat betekent dat van alle 12 plussers ruim 83% hun eerste prik hebben gekregen en ruim 74% nu volledig gevaccineerd is. Van de 12 tot 17 jarigen heeft 55% een eerste vaccinatie ontvangen, van alle 18 plussers is dit ruim 85%. (RIVM)
- Gevaccineerden hebben minder kans om ziek te worden, incl. ziekenhuis- en IC-opname, en zijn minder besmettelijk. Tegelijkertijd zijn 2,5 mln mensen – om uiteenlopende redenen – niet beschermd.

- **Niet-gevaccineerden:**

Een deel van de mensen heeft die keuze voor vaccinatie niet (kunnen) maken en vormen daarmee:

- een individueel risico (kwetsbaar voor virus),
  - een collectief risico (belasting van zorg en daarmee volksgezondheid)
  - een maatschappelijke risico door beperkende maatregelen, welke in toenemende mate moeilijk te rechtvaardigen zijn met hoge vaccinatiegraad,
  - een risico voor kwetsbaren die zich niet kunnen laten vaccineren of bij wie het vaccin niet werkt.
- **Dilemma:** dat brengt nieuwe discussies met zich mee. Want: hoe om te gaan met vrijheden in een samenleving waarin het grootste deel is gevaccineerd, en een klein deel nog niet, leidt tot tal van dilemma's. Mag de vrijheid van de één om zich niet te laten vaccineren, de vrijheid beperken van de groep die dat wel heeft gedaan? *Voorbeelden: mag werkgever vragen naar de vaccinatiestatus? Mogen patiënten eisen alleen door gevaccineerd zorgpersoneel geholpen te worden? Mogen besloten plaatsen, zoals een dansschool, alleen gevaccineerde mensen toelaten?*
  - **Geen vaccinatieplicht:** Als gevolg van deze dilemma's wordt in veel landen gediscussieerd over een vaccinatieplicht. Daar kiest kabinet op dit moment niet voor. Mensen besluiten zelf of ze wel of niet gevaccineerd willen worden. Wel: vaccineren is de verstandige keuze, maar het blijft wel ieders eigen keuze.
  - Rechtvaardigt - waar nodig en om risico's te beperken - onderscheid tussen gevaccineerden en niet-gevaccineerden. Het gesprek: over deze dilemma's wordt reeds gevoerd. Het is goed om dat gesprek te voeren. Op respectvolle wijze, om elkaar te informeren, om zorgen weg te nemen. En om elkaar te doordringen van de noodzaak van vaccinatie.

Stappen Kabinet (1/3)

Kabinet zet in op de volgende gerichte stappen, gericht op relatie werkgevers-werknemers en ondernemers-bezoekers/klanten, waarbij de eerdere adviezen Gezondheidsraad uitgangspunt zijn:

1. Streven naar zo hoog en homogeen mogelijke vaccinatiegraad

- Versterkt inzet op diverse, doelgroep specifieke interventies, mede op basis van de uitkomsten van onderzoek naar redenen waarom mensen zich niet willen laten vaccineren.
- Daarbij is aandacht voor adequate informatieoverdracht, waar nodig ook in andere talen, en voor het wegnemen van praktische barrières voor vaccinatie.

2. Registratie van vaccinatiestatus voor (zorg)werkgevers: onderzoeken hoe dit mogelijk is.

- Het is toegestaan voor werkgever naar vaccinatiestatus te vragen en hierover met werknemer in gesprek te gaan.
- Het staat de werknemer vrij om antwoord te geven of niet.
- Werkgever mag aanvullende veiligheidsmaatregelen nemen. Dit past bij goed werkgeverschap. Echter, registreren is niet toegestaan.
- Registratie van vaccinatiegegevens vraagt om wetswijziging.
- De mogelijkheid wordt verkend om registratie van vaccinatiestatus in (specifieke) zorgsituaties wettelijk mogelijk te maken en te bezien of het instrument van een CTB hiervoor gebruikt kan worden.
- Daarnaast kan via de bedrijfsarts door een anonieme uitvraag de vaccinatiegraad binnen een bedrijf of afdeling worden ingeschat.

Stappen kabinet (2/3)

3. Mogelijke inzet CTB in diverse settings

Verhouding ondernemer-klant/bezoeker (toegang)

- De sectoren cultuur, evenementen, horeca en sport zijn aangewezen als sectoren waar gebruik van CTB kan voor toegang tot activiteiten of voorzieningen. *NB. Dit geldt niet voor werknemers of anderen die werkzaamheden verrichten in de betreffende sectoren.*
- Voor andere sectoren geldt dat gebruik van het CTB alleen in besloten plaatsen is toegestaan. Toegang is beperkt tot personen die daar mogen komen (bijv. een vereniging – alleen voor leden).
  - Deze ondernemer dient wel een belangenafweging te maken: is er een gerechtvaardigd doel, is het gebruik van CTB noodzakelijk om dat doel te bereiken en wordt voldaan aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit?
  - Gelet op die eisen zal het in de meeste gevallen niet evenredig zijn om *uitsluitend* een vaccinatiebewijs te vragen, omdat met een negatief testbewijs het doel ook kan worden bereikt. Gebruikmaking van CTB is dus proportioneel.

Kortom: ondernemer van besloten plaats kan CTB inzetten met toestemming klant/bezoeker. Verder uitwerken vwb uitvoering.

- Het gebruik van het CTB is niet toegestaan in openbare plaatsen of publieke plaatsen (bijv. gemeentehuis, detailhandel). Hier mag een ondernemer dus ook niet vragen naar een vaccinatiebewijs of negatief testbewijs.

4. Ondersteuning en maatwerk bieden aan kwetsbare mensen die niet kunnen laten vaccineren (wegens leeftijd en/of gezondheid) of waar vaccineren onvoldoende effect heeft.

- Beschermende en ondersteunende maatregelen gericht op personen zelf, waaronder verstrekken van persoonlijke beschermingsmiddelen en zelftesten.
- Bredere maatregelen, waaronder inzet mondkapjes in OV en zorg, aanspreken van werkgevers om thuiswerken en veilige werkomgeving te blijven faciliteren.

5. Verstrekken eenduidige informatie over wat binnen huidige (wettelijke) kaders wel/niet is toegestaan.

- Informeren (handreikingen, visuals, QenA's) over wat wel / niet mag richting werkgevers-werknemers en ondernemers, ondersteund door advies Landsadvocaat. Inbreng vanuit sectoren van belang.
- Daarmee: stimuleren van het open goede gesprek over vaccinatiestatus om zo aan plichten (veilige zorg en werk) te kunnen voldoen.

Stappen kabinet (3/3)

Onderwijs: hiervoor is wettelijke basis, die met wetswijziging via Amvb geregeld kan worden. Hiervoor worden voorbereiding getroffen. Mocht situatie zich voordoen dat fysiek onderwijs mogelijk niet meer kan plaatsvinden, dan kan overwogen worden via Amvb CTB in te zetten in onderwijs.

Verhouding werkgever-werknemer

- Op dit moment mag werkgever geen gegevens registreren. Daarom is CTB niet toegestaan.
- Ook als registreren wel zou worden toegestaan, belemmert huidige wet Coronatoegangsbewijzen gebruik door werkgever.
- Onderzocht wordt of de wet Coronatoegangsbewijzen kan worden gewijzigd om inzet CTB breder mogelijk te maken.

Gebruik CTB en gegevensverwerking:

- De opzet van de CTB is dat de testuitslag, vaccinatie- of herstelbewijs worden omgezet in een QR code in de coronacheck app.
- Het gebruik van een QR code is wel een automatische verwerking van persoonsgegevens en valt daarmee onder het toepassingsbereik van de AVG.
- Dat betekent dat ook bij de inzet van de CTB door besloten plaatsen gewerkt moet worden met toestemming, omdat een specifieke wettelijke grondslag ontbreekt.

Inzet coronatoegangsbewijzen in diverse settings

	Sectoren/Voorbeelden	Op dit moment in werking?	Beoogd per 25 september?	Waarom/voorwaarden
Wet Coronatoegangsbewijzen (artikel; 58ra Wpg lid 1 en 3)	Cultuur	nee	ja	
	Evenementen (ook sportwedstrijden)	ja	ja	
	Georganiseerde jeugdactiviteiten	nee	nee	
	Horeca	nee	ja	
	Sport	nee	nee	
	Onderwijs	nee	nee	
Publieke plaatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Detailhandel • Dierentuinen/pretparken	nee	nee	Amendement Van der Staaij (artikel 58ra lid 10 Wpg)
Openbare plaatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Openbare weg • Parken/plantsoenen	nee	nee	Amendement Van der Staaij (artikel 58ra lid 10 Wpg)
Besloten plaatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderopvanglocaties • Verenigingspand dat alleen openstaat voor leden. (NB dit geldt niet voor sportvereniging, omdat sport een van de aangewezen sectoren is in de wet)	ja	ja	Mits ondernemer voldoet aan eisen van privacy, discriminatie en andere wetten.